

Gujarati(P) 3113

---

23. Marathi(P)

1865
12/21

જી

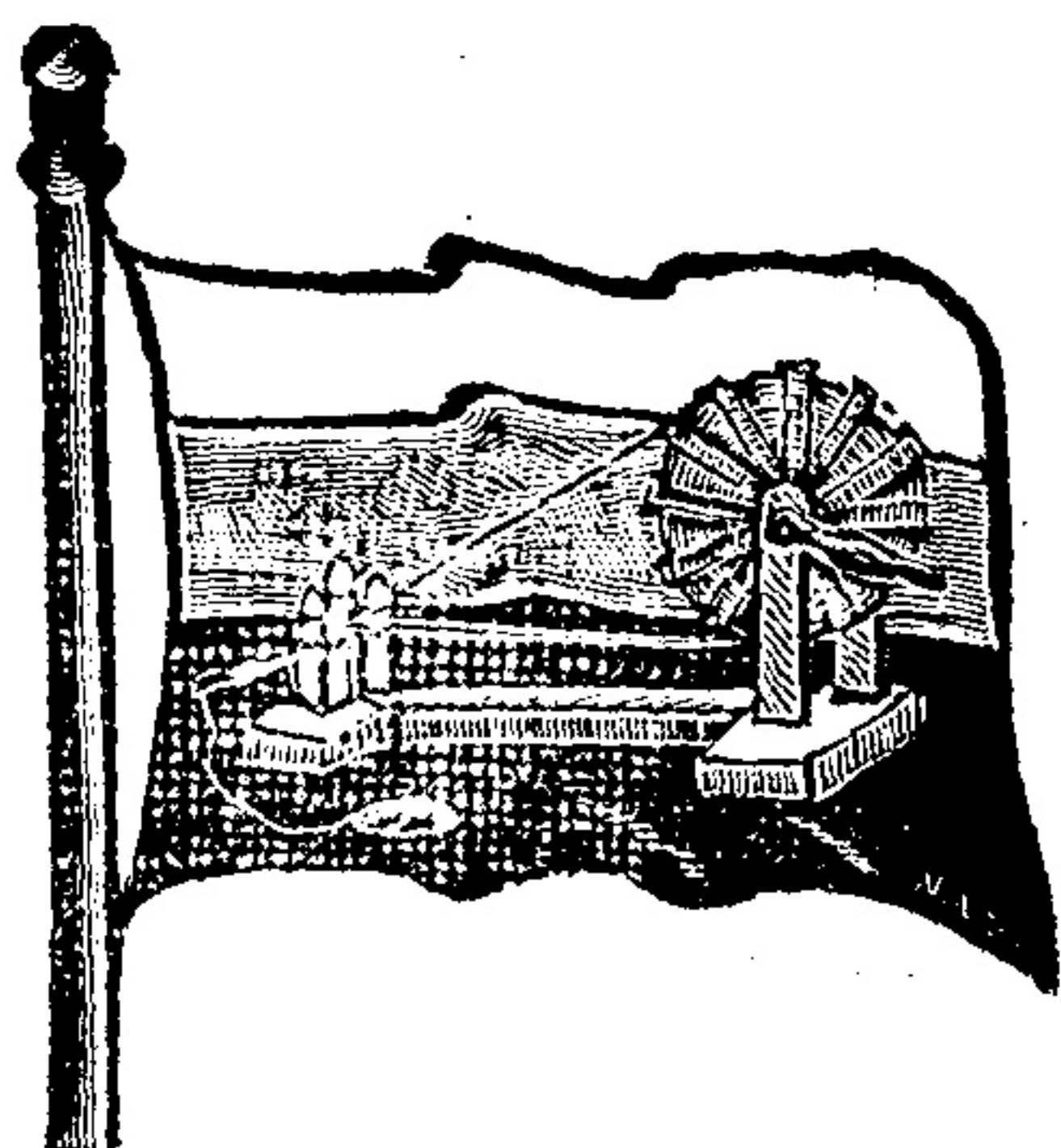
S. H. 18
ગુજરાતી

3113/જી.
~~3113~~

રાષ્ટ્રીય

પ્રભાત ફરી ગીત સંગ્રહ

3113

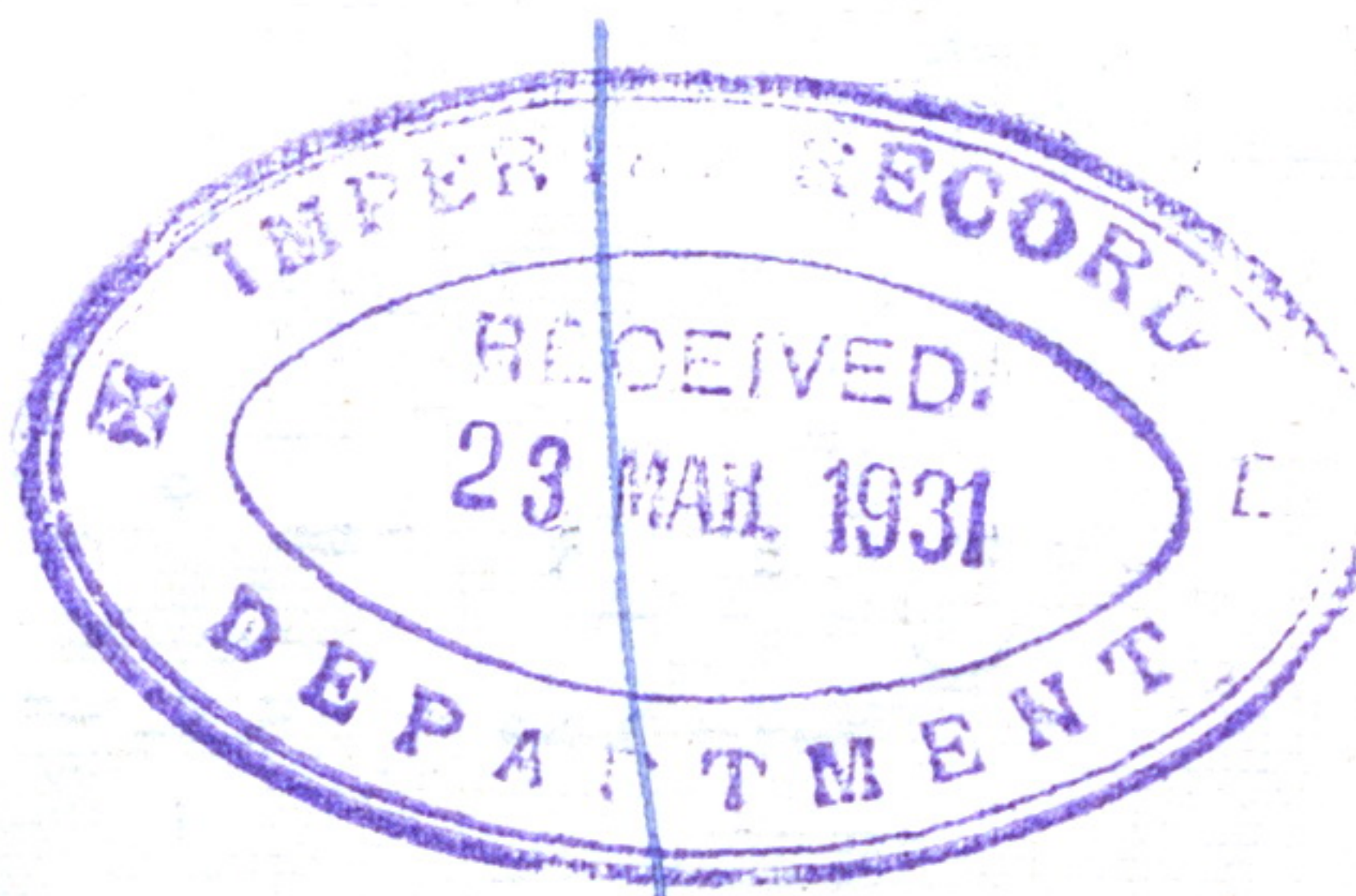
જી

કીંમત ૧ આનો.

પ્રકાશક :

સૂર્યશંકર જયશંકર

ગાળપીઠા-મુંબઈ ૪

રાષ્ટ્રીય

પ્રભાત ફેરી ગીત સંગ્રહ

ધુન

રઘુપતિ રાઘવ રાજરામ, પતિતપાવન સીતારામ.
રાધા કૃષ્ણજય કુંજ વિહારી, મુરલીધર ગોવર્ધનધારી.
રાજા નામ રામ રામ, સીતા રામ રામ રામ.
જય શ્રીકૃષ્ણ જય શ્રીરામ, અધમ ઉદ્ધારણ પુરણ કામ.
ઇશ્વર અધ્યા તેરે નામ, સખકો સન્મતિ દે ભગવાન.

વન્દેમાતરમ સ્તોત્ર

(૨)

શુદ્ધ સુંદર અતિ મનોહર મંત્ર વન્દેમાતરમ;
મૃદુલ સુખકર દુઃખહારી મંત્ર વન્દેમાતરમ,
મંત્ર યહ હૈ તંત્ર યહ હૈ જંત્ર વન્દેમાતરમ;
સિદ્ધિદાયક બુદ્ધિદાયક એક વન્દેમાતરમ,
ઓજમય બળ કાંતિમય સુખ શાંતિ વન્દેમાતરમ:
મતિપ્રદાયક અતિ સહાયક મંત્ર વન્દેમાતરમ,

હરધડી હરખાર હો હરમાન વન્દેમાતરમ્;
 હરદમ હંમેશાં બોલીએ ગુરુ મંત્ર વન્દેમાતરમ્,
 જપીએ નિરંતર શુદ્ધ મનશે મંત્ર વન્દેમાતરમ્;
 સોતે સમય ખાતે સમય કલગાન વન્દેમાતરમ્,
 આઠો પ્રહર દિલમે રહે મૃદુતાન વન્દેમાતરમ્;
 મુખસે હૃદયસે રાતદિન હો, જપ વન્દેમાતરમ્,
 તેગસે શિરભી કટે ભૂલો ન વન્દેમાતરમ્;
 મોતકી ઘડીઆં ગુંજાદો નાદ વન્દેમાતરમ્;
 જેલમે હો તો જપો શુભ જપ વન્દેમાતરમ્,
 બેડીઆં ઝંકાર દે શુભ તાન વન્દેમાતરમ્;
 વીર ગોલી તોપકી હૈ આડ વન્દેમાતરમ્,
 તેગ બરછી કે લીચે હૈ ઢાલ વન્દેમાતરમ્;
 કર્ણકા દ્રઢ કવચ હૈ એક શબ્દ વન્દેમાતરમ્,
 વિશ્વવિજયી શત્રુ વિજયી મંત્ર વન્દેમાતરમ્;

વંદેમાતરમ્

(૩)

અય માતૃભુમિ તેરે ચરણોમેં શીર નમાઉ ।
 મૈં ભક્તિ ભેટ અપની તેરી શરણુમેં લાઉ ॥
 માથે પૈ તુ હો ચંદન, છાતી પૈ તું હો માલા ।
 જિવ્હા પે ગીત તું હો મેં તેરા નામ ગાઉ ॥ ૧ ॥
 જિસસે સુપૂત ઉપજે ગાંધી તિલક જેસે ।
 ઉસ તેરી ધુલિકા મે નિજ શીશ પૈ ચઢાઉ ॥ ૨ ॥

માની સમુદ્ર જીવડી ધુલીકા પાન કરેકે ।
 કરતા હે માન તેરા, ઉસ પૈરકે મનાઉં ॥ ૩ ॥
 વે દેશ માનવાલે ચઢકર ઉતર ગમે સજ્જ ।
 ગોરે રહે ન કાલે, તુજકોહી એક પાઉં ॥ ૪ ॥
 સેવામેં તેરી સારે ભેદોં કેા લુગ્ગ જાઉં ।
 વહ પૂન્ય નામ તેરા પ્રતિદિન સુનુ સુનાઉં ॥ ૫ ॥
 તેરેહી કામ આઉં, તેરાહી મંત્ર ગાઉં ।
 મન ઓર દેહ તુજ પર જલિદાન મૈં ચઢાઉં ॥ ૬ ॥

સતનો સંગ્રામ.

(૪)

સતનો માંડયો છે સંગ્રામ, પ્યારી માતૃભૂમિને કાળે,
 કીધાં ફેસરિયાં આ વાર; —પ્યારી૦
 અમને મળ્યા શરા સરદાર, કંપાળી સરકાર;
 લડવા થયા અમે તૈયાર; —પ્યારી૦
 અમને થયું ખરેખર ભાન, દિલમાં ફેલાયું તાન;
 કરશું કાયાને કુરબાન; —પ્યારી૦
 સાચો કર્યો અમે પડકાર હઠસે પરદેશી સરકાર;
 લડશું સર્વે હારોહાર —પ્યારી૦
 માથુ ને ધડ જુદા થાય, તોપણ, ડગશું નહિ તલભાર;
 સત્યાગ્રહનું છે હથિયાર; —પ્યારી૦
 આખી પ્રજા બતી છે એક, શિરને સાટે લીધી ટેક,
 ભારતની સાચી નેક; —પ્યારી૦

“ નહિ નમશે નિશાન ભુમિ ભારતનું ”

(૫)

નહિ નમશે નહિ નમશે, નિશાન ! ભુમિ ભારતનું
 ભારતની એ ધર્મ ધ્વજનું (૨)
 સાચવશું સન્માન !—ભુમિ ભારતનું, નહિ નમશે૦
 ઐક્ય તણો એ અમરપટો છે, (૨)
 મુક્તિનું વરદાન !—ભુમિ ભારતનું; નહિ નમશે૦
 ભારત માતાના મંદિર પર એ, (૨)
 શાન્તિનું એંધાણ !—ભુમિ ભારતનું; નહિ નમશે૦
 ચક્ર શુદર્શન અંકિત એ તો, (૨)
 હિંદી જનના પ્રાણ !—ભુમિ ભારતનું; નહિ નમશે૦
 સફેદ લીલું લાલ ત્રિરંગી (૨)
 વિરોધનું સંધાણ !—ભુમિ ભારતનું; નહિ નમશે૦
 સફેદમાં સહુ ધર્મે ધાર્યું (૨)
 ઇશ્વરનું ફરમાન !—ભુમિ ભારતનું; નહિ નમશે૦
 લીલામાં ઇસ્લામી ધર્મે (૨)
 રાખ્યું પાક કુરાન !—ભુમિ ભારતનું; નહિ નમશે૦
 લાલ સનાતન આર્ય પ્રજનું (૨)
 મંગળ મૂર્તિમાન !—ભુમિ ભારતનું; નહિ નમશે૦
 અચળ અમારે આંગણ એ તો (૨)
 સ્વરાજનું મંડાણ—ભુમિ ભારતનું. નહિ નમશે૦
 સાચા હિન્દી શુરાઓનું (૨)
 એ છે વિજય સુકાન—ભુમિ ભારતનું; નહિ નમશે૦

મોહન મીઠું પકાવે.

(૬)

દાંડી તણા કિનારે મોહન મીઠું પકાવે,	
મોહન મીઠું પકાવે સૈનિક સહિ પકાવે.	દાંડી
એકસોતે ચાર ચોક્કા બાપુની સંગ ચાલે,	
સત્યાગ્રહી પકાવે સરકાર તે ઝુંટાવે.	દાંડી
અહિંસાતણા સૈનિકા શસ્ત્રો વિના ઝઝુમે,	
સરકારી જુદ્દમો સામે ગાંધીજી શીર ઉઠાવે.	દાંડી
સ્વતંત્રતાને કાળે અપુર્વ યુદ્ધ જમાવે,	
જેશે જગત ન જોયું આ રાજ્યને ઉખાડે.	દાંડી
અહિંસા તણા એ વીરો સખરસ સરસ પકાવે,	
દુનિયામાં સહથી મોટો સહ કાઢને નમાવે.	દાંડી
ભારતતણા સંતાનો સહિ જોડને સ્વીકારે,	
જાલીમ જો દમ બતાવે ભરતીનાં પુર આવે.	દાંડી
એ જુદ્દમી કર જો જશે બીજા પછી તોડાશે,	
સ્વાતંત્ર્ય વીણુ ઉદાસી બીજુ કશુ ન ભાવે.	દાંડી
જાલીમ તણા સીતમને ભડપીર એ નમાવે,	
પડકારથી ધ્રુજવે સહ્તનતને એ ડોલાવે.	દાંડી
આપોને ભોગ વીરો માતાને કાજ આજે,	
સ્વાતંત્ર્ય યુદ્ધ માટે વીર હાક આજે ગાજે.	દાંડી

કર્મયુગ.

(૭)

આ ગયા હૈ કર્મયુગ કુછ કર્મ કરના શીખલો;
દેશ પર અરૂ જાતિ પર હંસ કે મરના શીખલો.
મારનેકા નામ મત લો, પહેલે મરના શીખલો;
મિસ્લે આયલેન્ડ દુખ કર, ફિર ઉભરના શીખલો.
ષાર યદિ હોના તુમહે પરતંત્રતા દુખ સિંધુસે;
તૈર કર તો રકતસાગરસે ઉતરના શીખલો.
ફિર જલા દોંગે સકલ સંસારકો ક્ષણ માત્રમેં;
દેશદુઃખકી આગમેં પર પહેલે જલના શીખલો.
જેલયાત્રાકે સિયે દિન રાત ઉત્સાહિત રહો;
કૃષ્ણ-જન્મસ્થાનમેં નિર્ભય વિચરના શીખલો.
દેખના હૈ દશ્ય ભારત વર્ષમેં યદિ સ્વર્ગકા;
દેશકા તો પ્રાણપનસે દુખ હરના શીખ લો.

ધન્ય ગાંધીજી.

(૮)

ધન્ય ગાંધીજી ધન્ય જવાહીર ધન્ય નહેરુજી.	
ભારતમાં જો સ્વતંત્ર કરવા થયા જેલવાસી;	ધન્ય૦
દાર છોડો ખાદી પહેરો સ્વતંત્રતા માટે;	
તેત્રીસ કાટી સંતાનો છે ભારતના આજે.	ધન્ય૦
ઉઠો બંધુઓ ઉઠો ભગીની રણહાકો વાગે;	
સત્યાગ્રહના શસ્ત્રો સજલ્યો સુરા સઉ સાથે.	ધન્ય૦
જુહ્મીસતાનો ગર્વ ટાળવા જંગ માંડ્યા આજે;	
રણે ચડેલા સત્યાગ્રહીઓ પાછા નહી હરશે.	ધન્ય૦

વીરહાક વાગે છે.

(૯)

વાગે છે રે વાગે છે મારા બાપુની વીરહાક વારે છે !
 ડોલે છે રે ડોલે છે જુદમીના રાજપાટ ડોલે છે.
 જલ્મીમના જુલમો તે હાકિમની બેડીઓ,
 એકેકે તડાકે તૂટે છે—મારા બાપુની વીરહાક વાગે છે.
 અંધારાં આથમ્યાં તે ઓથાર ઓસર્યાં,
 રણનાં રણશીંગડાં વાગે છે—મારા બાપુની વીરહાક વાગે છે.
 પટલાઇનાં પોથાં તે નોકરીનાં થોથાં,
 લોકો ફટાફટ ફેંકે છે—મારા બાપુની વીરહાક વાગે છે.
 સરકારી શાળાનાં લણતર મુકીને,
 જંગે જુવાનીઆ જુકે છે—મારા બાપુની વીરહાક વાગે છે.
 દૈત્યરાજ શીટે તે રામરાજ બાપે,
 સતના ડંકા ગાળે છે—મારા બાપુની વીરહાક વાગે છે.
 કાયરતા કાઢીને વીરતા બેહારી,
 શુરા સંગ્રામમાં જુઝે છે—મારા બાપુની વીરહાક વાગે છે.

સ્વરાજ્ય સવારી.

(૧૦)

આવે છે રે આવે છે સ્વરાજ્ય સવારી આવે છે,
 જયનાદ ગગનમાં ગાળે છે, સ્વરાજ્ય સવારી આવે છે.

દૂર સ્વપ્ન થકી દુર કહેવાતું

થાઓ સાચક ત્યારે બેવાનું

શું બાળક આંદો માંગે છે—સ્વરાજ્ય૦

તડ પાડી રાજ્ય અહીં કરવાંતા,
 ઇલકાળ ખિતાબો ધરવાંતા
 કાઉન્સીલે કારસ કરવાંતા—સ્વરાજ્ય
 પંજાબ ખિલાફતથી ચેત્યા
 ગાંધીજી અસહકાર ચળ્યા,
 ધ્વજ લીલો લાલ ચઢાવે છે—સ્વરાજ્ય
 નોકરશાહી હાથ પડ્યા હેઠ
 કાંદાઓ વિધવિધ લઈ બેઠા,
 પણ નહિ ચાલે જળ મારે છે—સ્વરાજ્ય
 હરિ લાજ હવે તારે હાથે,
 શૂત મોટાં લીધાં તુજ સામે
 બ્રહ્મ દે કદિ ના પાછા હડીએ—સ્વરાજ્ય

પ્રતિજ્ઞા.

(૧૧)

અમે લીધી પ્રતિજ્ઞા ધાળશું રે,
 ભલે કાયાના કટકા થાય. અમે
 ભલે વરસે વરસાદ મહા જીલ્મનો રે,
 ભલે ચવાનું હોય તે થાય. અમે
 અમે ગુજરાતનું નામ નહિ બોળશું રે,
 ભલે માથું ને ધડ જુદાં થાય. અમે
 અમે કીધાં કેસરિયાં પ્રેમથી રે,
 ભારતની રાખવા લાજ. અમે

ખાદીથી સ્વરાજ્ય.

(૧૨)

પરદેશી કાપડ છોડો ને સુંદર ખાદી પહેરો—
 મારા ભાઈઓ ગાંધી છોડાવવા સહેલ છે.
 ભમકાતે ફેશન છોડો ને જાડી ખાદી પહેરો—
 મારી બહેનો ગાંધી છોડાવવા સહેલ છે.
 આગસ પરનીંદા ત્યાગો રેંટીયાથી પ્રીતી બાંધો—
 મારા ભાઈઓ સ્વરાજ્ય લેવું સહેલ છે.
 ખાદીની ધુન સંગાવો ખાદીનું તાન જગાવો—
 મારી બહેનો સ્વરાજ્ય લેવું સહેલ છે.
 ખાદી તાકા લઈ ફરજો સૌને તમ જેવા ફરજો—
 મારા ભાઈઓ ગાંધી છોડાવવા સહેલ છે.
 ઘરમાં સૌને સમજાવો ખાદીનો મંત્ર પઢાવો—
 મારી બહેનો ગાંધી છોડાવવા સહેલ છે.
 વીવા કે મરવા ટાણે ખાદી વાપરજો કાણે—
 મારા ભાઈઓ સ્વરાજ્ય લેવું સહેલ છે.
 શાળા સરકારી નમાલી છોડાવો એની ગુલામી—
 મારી બહેનો સ્વરાજ્ય લેવું સહેલ છે.
 વણનારો તાણે વાણે અત્યંજને બંધુ જાણો—
 મારા ભાઈઓ ગાંધી છોડાવવા સહેલ છે.

ચરખા ચલા ચલા કે લેંગે સ્વરાજ લેંગે

(૧૩)

ચરખા ચલા ચલા કે, લેંગે સ્વરાજ લેંગે,
 મલમલ ને હૈ વિદેશી, આનેકા ગજ મિલેગી;
 ખાદી નહિ ત્યજેંગે—લેંગે૦
 બહોતર કરોડ રૂપિયા, પરદેશ જા રહ્યા હૈ,
 હિસકુ બચા બચાકે—લેંગે૦
 ચરખેકી ઘણઘણાટ, રણભેરિ યા બજેંગે,
 અંગ્રેજ કે સુનાકે—લેંગે૦
 યા હક્ક હૈ હમારા, તન જાનસેખી ખ્યારા,
 મરને નહી ડરેંગે—લેંગે૦
 હમ સબ પરેડ ફૌજ, કમાન હમારા ગાંધી,
 આજા ઉસીકી લેંગે—લેંગે૦
 લેત્રીસ કરોડ ફૌજ, રણ સાથ એ ચલેંગે,
 ગાંધી હુકમ કરેંગે—લેંગે૦
 ચરખા હી તોપ બનેંગે, તકલી બને હૈ બરછી.
 ગોલેસે સુતકે હમ—લેંગે૦

શક્તિમન્ત્ર.

(૧૪)

જનનિ ભારત આજ હમકે, મધુર ખીણા સુના રહી હૈ;
 સ્તતંત્રતાકા રાગ ગાકર, માનો અમૃત પીલા રહી હૈ.
 સેંકડો વર્ષોસે હમ થે, ભાગ્યહીન કરમેં;
 ઉસકી નિર્ભરતા છોડાકર, સ્વાવલંબન શીખા રહી હૈ.

થા નિરાશા કા ભયાનક, ભૂત જન હમ પર ચઢા;
રાષ્ટ્ર કે સંગીત બદલે, શીઘ્ર ઉસકો ભગા રહી હૈ.
ફિર ભક્ષા મૈ દીનતાકે, શબ્દ કેસે કહ સકું ?
જબકી માતા મીઠે સ્વર સે, શક્તિમન્ત્ર પઢા રહી હૈ.

વીર જવાહીર.

(૧૫)

ભારતકા ડંકા આલમમેં, બજવાયા વીર જવાહર ને,
સ્વાધીન બનો, સ્વાધીન, સમજાયા વીર જવાહીર ને,
વહ લાલ જો મોતીલાલકા હૈ, હૈ લાલ દ્વારા ભારતકા,
સોતે ભારત કેા હક કરકે જગવાયા વીર જવાહરને,
અંગ્રેજો કી મૃગતૃષ્ણા મેં, ભુલે થે ભારતવાસી સજ,
પુરી આઝાદી કા મંત્ર, સીખલાયા વીર જવાહર ને,
ઘોંટી હૈ રાજનીતી ઉસને, છાની હૈ ખાખ વીદેશકી.
સમતા સ્વતંત્રકા મારગ, દીખલાયા વીર જવાહરને.
પૂજપતી જમીદાર કરતે હૈં જુલમ મજૂર કીસાનો પર,
બન સાથી દોનોં કા ધીરજ, ધરવાયા વીર જવાહરને,
છક રોશન આગ ધધકતી હૈ, આગ્નહી કી ઉસકે દીવમેં,
જુસસે યુવકોં કા મર્દા દીવ ચમકાયા વીર જવાહર ને,
આદર્શ-ચરીત સં વહ અપને, યુવકોં કા હૈ સમ્રાટ બના,
આઝાદીકા ઉંચા અંક, ફરકાયા વીર જવાહરને.
બીજલી હૈ વાણી મેં ઉસકી જાદુ હૈં આંખોમે ઉસકી,
દેખા જુસકો એક પલ ભરમેં, અપનાયા વીર જવાહરને.

લઘશું સ્વરાજ લઘશું.

(૧૬)

સરદાર હમારા ગાંધી,	કપતાન હમારા	નહેરૂ;	
સત્યાગ્રહી છે સેના,	લઘશું સ્વરાજ	લઘશું;	૧
ગાંધીને રાતે પકડી,	પુર્યા યરોડા	જેલે;	
કાર્યક્રમ છે ચાલુ,	લઘશું સ્વરાજ	લઘશું;	૨
સીંહણ હમારી કમલા,	વાધણ હમારી	લીલા;	
દેવી હમારી નાઇકુ,	લઘશું સ્વરાજ	લઘશું;	૩
ચરખા ચક્ષાઓ જનતા,	કાંતો હવે તો	પુણીઓ;	
એ સુતરને તારે,	લઘશું સ્વરાજ	લઘશું;	૪
તકલી શીરાઓ ભાઇ,	સુતર નીકાલો	હાથે;	
તેની બનાઓ ખાદી,	લઘશું સ્વરાજ	લઘશું;	૫
ખાદી બનાવી હાથે,	અંગને તમે	દીપાવો;	
ખાદીનો મહીમા ભારી,	લઘશું સ્વરાજ	લઘશું;	૬
ત્યાગો વિદેશી કાપડ,	પહેરો સ્વદેશી	ખાદી;	
ખાદી થકી આખાદી,	લઘશું સ્વરાજ	લઘશું;	૭
દરીઆનુ પાણી લાવી,	સહુએ બનાવ્યું	મીઠું;	
પ્રતિબંધ મીઠું વેચ્યું,	લઘશું સ્વરાજ	લઘશું;	૮
વડાલા પર ધાડ પાડી,	લુંટ્યું બધાએ	મીઠું;	
કાયદો અમોએ તોડ્યો,	લઘશું સ્વરાજ	લઘશું;	૯
કોએસ હાઉસ ઉપર,	સરકારે ધાડ	નાખી;	
પકડી લીધા નેતાઓ,	લઘશું સ્વરાજ	લઘશું;	૧૦

સરકાર હવે તો થાકી, પકડીને છોડી દે છે;
 શાન્તી થકી હવે તો, લાંચનું સ્વરાજ લાંચનું; ૧૧
 હિંદુ મુસલમાન ભાઈ, સંપે રહીશું હીંદે;
 એ ઐયકતાના કાળે, લાંચનું સ્વરાજ લાંચનું; ૧૨
 રામ અને રહીમના, નામો ભલે જુદા છે;
 બંને થઈને સાથે, લાંચનું સ્વરાજ લાંચનું; ૧૩

ડંકો વાગ્યો

(૧૭)

ડંકો વાગ્યો લડવૈયા, શુરા જંગલો રે.
 શુરા જંગલો રે; કાયર ભાગલો રે;
 ડંકો વાગ્યો.

માથું મેલો, સાચવવા સાચી ટેકને રે;
 સાચી ટેકને રે (૨)
 માથું મેલો.

તોડી પાડો સરકારી જુલમી કાયદા રે;
 જુલમી કાયદા રે (૨)
 તોડી પાડો.

ભારત મુક્તિને કાળે કાયા હોમલો રે;
 કાયા હોમલો રે; (૨)
 —ભારત.

ડંકો વાગ્યો ભારતની બહેનો જંગલો રે,
 બહેનો જંગલો રે વિદેશી ત્યાગલો રે;
 ડંકો વાગ્યો.

‘ભારતભુમી ઉજવાળશે’—કોણ ?

સાબરમતીનો સંત ગાંધી, મહાત્મા લેખાય છે;
 જીવનભરનો મંત્ર સાચો, દેશપ્રેમ દેખાય છે,
 બુદ્ધિ પુંકયું, સાબર તટે, યુવાન હિંદી જાગશે.
 ધન્ય સાચા વીર તે, ભારતભુમી ઉજવાળશે. [૧]

લુંટાય લક્ષ્મી—આબરૂ આજે અમારા દેશની,
 કંગાલ હાલત આજ છે, દુઃખી અમારા દેશની;
 જાગડી દશા સુધારવા આજે યુવાનો જાગશે;
 ધન્ય સાચા વીર તે ભારતભુમી ઉજવાળશે. [૨]

રોટી મળે ના, હિંદના કાટી જણોને ભુખ છે;
 નગ્ન હાલતમાં રવડું, એ શું ચોધું દુઃખ છે ?
 દુઃખો સહિ એ ટાળવા જે યુદ્ધમાં ઝુકાવશે;
 ધન્ય સાચા વીર તે ભારતભુમી ઉજવાળશે. [૩]

જંજીર ગુલામી તોડવા યુવાન કેસરીઆં કરે;
 ન્યાય નીતિ, સત્ય ખાતર લેશ પણ વીર નવ ડરે,
 જુદી કરે દેશનાવવા નર—નારીઓ ઝુકાવશે;
 ધન્ય સાચા વીર તે ભારતભુમી ઉજવાળશે. [૪]

આઝાદ કરવા હિંદને શુરા ધુમે સમરાંગણે;
 સત્ય નીતિ ન્યાયને સત્યાગ્રહી કંઠે ભણે;
 ઉપદેશ સાધુ સતનો, “અહીંસા” સદા જે પાળશે;
 ધન્ય સાચા વીર તે ભારતભુમી ઉજવાળશે. [૫]

નિજ ટેક સાચવતા કદી હિંદી શુરા હઠશે નહિ;
 આઝાદ કરવાની પ્રતિજ્ઞા પાળતા ડગશે નહિ,

લાડી ગણી વરમાળને યાહોમ કરી ઝંપલાવશે;
ધન્ય માયા વીર તે ભારતભૂમી ઉજવાળશે. [૬]

આઝાદ મંત્રો પુકતા ના જોલની પરવા ધરે;
માયા શુરા સત્યાગ્રહીને ગોળીઓ પળ શું કરે ?
સત્યાગ્રહી રહી શાંતને નિજ કાર્ય ચાલુ રાખશે;
ધન્ય માયા વીર તે ભારતભૂમી ઉજવાળશે. [૭]

x x x +

દેશસેવાનો મળ્યો અવસર અહા ! અણુમુલ્ય છે;
પરદેશી કાપડ પહેરવું એ આજ ગંભીર ભુલ છે.
સ્વતંત્ર કરવા દેશને જે વિરનરો હોમાય છે;
કોટી કોટી વંદના એ વિરનરોને ધન્ય છે. [૮]

ઈન્કીલાબ ઝીન્દાબાદ.

(૧૯)

ભારત ભરમાં ગાળે નાદ—ઈન્કીલાબ ઝીન્દાબાદ
નવજુવાનો હોંશીઆર—ઈન્કીલાબ ઝીન્દાબાદ
ગામડીયા પોકારે નાદ—ઈન્કીલાબ ઝીન્દાબાદ
સૈનિકોના વિજય નાદ—ઈન્કીલાબ ઝીન્દાબાદ
એક અવાળે ગાળે નાદ—ઈન્કીલાબ ઝીન્દાબાદ
શહીદોના મરણ નાદ—ઈન્કીલાબ ઝીન્દાબાદ

હિંદુસ્તાનીઓને વિનંતી.

(૨૦)

વસ્ત્રો વીદેશી પેહેરવાં બંધ કરો, ખાદી ખરબચડી ખંતથી અંગ ધરો.
લોહીના અક્ષર લખાયા, એ વિદેશી કાપડ મહી,
કારીગરોના હાથ કાપ્યા, જુદમ બહુ ઝાઝા કરી.

એવા પાપી વસ્ત્રોનો બહિષ્કાર કરો,—વસ્ત્રો.
ઘટ વાળ્યો દેશનો, પૈસાની ખરબાદી કરી,
લક્ષ્મી લુટાવી હીન્દની, પરદેશીના ખીમાં ભરી.

જગ્યા ત્યારથી હવે તો સવાર ગણો,—વસ્ત્રો.
રોજ ગરીબોની ગધ, ઉઠોગ ધંધા આથમ્યા,
ભુખ દુઃખ ફેરા ત્રાસથી, બેહાલ બાંધવ થઈ ગયા.

એવા દીનબંધુની હવે વહાર કરો.—વસ્ત્રો.
કાયા કલંકીત ના કરો, મરડી તણા એ ચેપથી,
હળાહળ છે ઝેર એમાં ભયંકર ભોરીંગથી.

એવા વિષારી વસ્ત્રોનો વીનાશ કરો—વસ્ત્રો.
વેપારીઓ વેપાર છોડો, દેશ શ્રોહી ના બનો;
એ લોહીના વેપારને, તીક્ષ્ણજલી તત્પર દીયો.

છોડી ગુલામી સાચા સપુત બનો,—વસ્ત્રો.
તોપ ગોળા બંદુકોથી, અસરકારક શસ્ત્ર એ,
બોમ્બ બેયોનેટ ભાત્રા, તુચ્છ પણ તલવાર છે.

મહાત્માજીના મનોરથ સીદ્ધ કરો—ખાદી.

રણુહાક.

હાક પડા વીર નર જાગજોરે,

બની બહાદુર આવાર (૨)

રણુનાં રણુશીંગડાં વાગીઆં. ટેક

સાબરમતીથી સૈન્ય નિસર્થુરે,

બન્યા ગાંધી સરદાર (૨)

ગામડાં જગાવતાં આલીઆ,

દાંડી મીઠાંને કાજ (૨)

રણુનાં ૦ ૨

સંગ્રામ રંગ બધે જામીઆરે,

લલી ભારત મોઝાર (૨)

દશે દિશાઓ ડગમગી

સમજો સાનમાં આ સાર (૨)

રણુનાં ૦ ૩

મારો નહિ મરતાં શીખોરે,

એવો ગાંધીજીનો મંત્ર (૨)

મંદિર ગણો તમે જેલને,

તમે થાશો સ્વતંત્ર (૨)

રણુનાં ૦ ૪

ઝુઝે છે વીર બધા જંગમાંરે,

ધરી અહિંસાની ઢાલ (૨)

જેલમાં જતાં જે ડરે નહિ,

સુખે દેતાં જનમાલ (૨)

રણુનાં ૦ ૫

પ્રત ૨૦૦૦] આવૃત્તિ પહેલી [સંવત ૧૯૮૬

મુદ્રક : હરગોવિન્દ એ. પરમાર :: પ્રવીણસાગર પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ

ગુલાલવાડી

: મુંબઈ ૪